

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. A szerkesztő lakása: Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Negyed évre 1 ft. 50 kr. Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 kr. kkal számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivatalban. Kértek az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: a háromhasábos petisior első hirdetésnél 4 kr., többszöri-nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr. Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előzetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás a „Torontál” 1879. évi 3-dik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjenek.

Az előfizetési pénzek egyszerű póstaútvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája) czimzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 ft. — kr. Fél évre . . . 3 ft. — kr. Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.

Nagy-Beeskerek, 1879. évi június 26-án.

A „Torontál” kiadóhivatala.

N.-Beeskerek, július 2-án.

A rendesen holtak nevezett idegy ez időben még sem egészen holt. Egy-mást érik az érdekesebbnél érdekesebb és végül, hogy ezekben se legyen hiány, a nevelésesebbnél nevelésesebb hírek, s mintegy felvillanyozzák a roppant hőség által lelakadt és elszibbadt idegeket. Alig hozta a távirada a szegény Lulu herceg halálának híret, ki épen úgy mint dicső nagybátyja a déli forró éghajlat alatt lelta kora halálát, már ismét azon hír hozta Európa népeit izgatott-

ságba, hogy Angol és Franciaország az egyiptomi alkirály leköszönését követelték, s ha ez tőlök megtagadtatnék, az executiót helyezték kilátásba. Az alkirály leköszönt s Európa egéről a háboru fellege — legalább egy időre — elvonult. A miként a fekete pont Egyiptomból jött Európa láthatárára, úgy jön most Magyarország láthatárára egy fekete pont a „hármás-egy királyságból”; de ha az egyiptomi fekete pont rejthetett magában villámokat, mert valódi felhő volt, éppen úgy nem okozhat „hármás-egy királyságból” jövő fekete pont semmiféle aggodalmat sem, mivel nem valódi felhő, hanem csak éretlen elbizakodottság s ideitlen henczégés által felvert — por.

Illiria hős fainak valamint testi ugy szellemi természete teljesen elüt más halandók testi és szellemi természetétől. — Más halandók testi és szellemi működésére bizonyos befolyást gyakorol az évszak, ugy, hogy p. o. a forró nyári napok alatt a test mintegy elbágyad, irtózik a nehezebb munkától, a szellem nem oly ruganyos, nem képes magasabb régiókban röpöködni. Ő nálok ez másképen van; ők most fognak az óriási munkához és tollkönnyűségü eszmeikkel most röpöködni a csillagokban.

Ők a világot megdöntő Illiriát most akarják megalapítani, természetesen magyar pénzen. Bécsből jött hítelek hírek szerint ugyanis a horvát regnicoláris bizottság, az általa szerkesztett nuntiumban nem kevesebbet kíván, mint azt, hogy Dalmácia, a tengerpart vidéke, Fiume és a határvidék haladék nélkül kebeleztesse Horvátországba, mert Horvátország már meguntta magát hármás-egy királyságnak gunyolni, ő végre nagy állam akar lenni s e czélra neki ama tartományokra nagy szüksége van. De a bizottság néhány tagja még ezen területeket is keveselte; Vojnovits pártja még Boszniát és Hercegovinát is akarná, s nem hihetetlen, hogy ezen szerény körben még olyanok is találkoznának, kik még Ma-

gyarországot is elfogadnak. Ezen szerény kívánataik mellett azonban ő azon kapcsolódására, mely Horvátországot Magyarországhoz csatolja, nem is gondolnak; ők testvéreink akarnak maradni, kikkel nyelcz századon át jó és baltorsban osztottak, s hogy bebizonyítsák, miszerint irántunk valóban testvéri szeretettel ragaszkodnak s mindenben testvériesen akarnak osztozni, ama nuntiumban, még azt kérik, hogy Magyarország emelje fel ama quotát, melyet az ő „királyságuk” közigazgatására évenként azért fordít, mert a „Hármás-Egy-Királyság” saját jövedelmével még közigazgatási költségeit sem fedezheti.

Valóban a kinek a szeméremről csak fogalma is van, annak vér tölul arczába, ha e szerény kéréseket olvassa.

A hőség roppant nagy, talán az illetők napszúrásban szenvednek s nem tudják, hogy mit beszélnek. E-r.

Képek a szt.-pétervári udvar titkos történetéből.

(V. közlemény.)

Csak egy oly csekély mivelttségű és érzelgi gyönyörökbé merült nő, minő Erzsébet volt, engedhette meg azt, hogy az atyjától is oly nagyra becsült férfit ellen, a milyen Ostermann volt, oly eljárás követeltet, milyen a következő volt. Ugyanis arról vádolták, hogy II. Péter halála után Erzsébet helyett, Anna kurlandi hercegnőt segítette a trónra. Alatta, úgy mondák továbbá, Oroszország tengerészete aláüldözt, s ő ezt azért tette, hogy a tengeri hatalmak kegyeit megnyerje. Azt is tanácsolta, hogy Erzsébet nagyhercegnő zárossék koloszorba, a fiatal Péter, holsteini herceg pedig tétessék el lab alól.

Münnich ellen is ily alaptalan vádakkal léptek el, s midőn ő látta, hogy minden áron el akarják itélni, azt mondá birainak, hogy ha a vizsgálatot ily módon folytatják, akkor kar az időt vesztegetni; csak írják a kérdéseket s a kívánt feleleteket jegyzőkönyvbe, s ő mint becsületes ember megígéri, hogy azt olvasatlanul aláírja.

Dimiresov államtanácsost, Golowkint és Posniakow titkárt is elítélték. — Az ítélet 1742-ben kimondatott s jan. 28-án azonnal végre is hajtattott.

Ezen nap reggelén Erzsébet Sarskoe-Muisába ment, melyből most Sarskoe-Selo lett. Mihelyt ő palotáját elhagyta, dobpergással azonnal tudára adták az egész lakosságnak, hogy a császárnő ellenségein Wassilei-Ostrowban 10 órakor reggel végrehajtkák az ítéletet.

A hadi-akadémia előtt egy közönséges vérpad volt felállítva, a melyen egy tuskó volt. Az egész asztrahani ezred egy kört képezett, melyen belől az elítéltek, egy sebész, de lelkész nem volt. Az elítélteket pontban 10 órakor erős fedezet alatt a körbe hozták. A beteg és gyenge Ostermann egy közönséges parasztszánon hozták el. Öltözete egy rókaprém felöltőből, egy kis parókából és egy utazó szipkából állt. Többi tarsi gyalog jöttek. Ezek voltak Münnich gróf, Golowkin és Löwenholde, továbbá Mengden báró és Dimiresov államtanácsos. Posniakow titkár nem volt itt, mert ő neki botbütetését a börtönben kellett kiállani.

Midőn valamennyi államfogoly a körben együtt volt, Ostermann, mint főbűnöst, négy katona a vérpadra vitte, itt egy faszámolyra ültették, mire egy titkár az eddig titokban tartott ítéletet felolvasta. A bűnösök fejvesztésre és kerékbetörsére voltak itélve. Ostermann nyugodtan hallgatta az ítéletet, a katonák pedig azonnal arccsal földre fektették, a hóhér az oszlopra illeszté nyakát s fejét hajánál megragadta. Mivel Ostermann mindkét kezét kinyújtá, egy katona felszóltá, hogy vonja azokat vissza. Ő engedelmessékedt s kezeit visszahuzta.

Most mindenki várta a halalos csapást, azonban az államtitkár így kiáltott az elítélthez: „Isten és a császárnő megkegyelmezzék életednek!” Ostermann ismét felemelték s a szájba vitték. Itt meg kellett várnia, míg a többiek ítéletét is felolvasták; mindnyájan halára voltak itélve, de egyszem végeztetett ki, a császárnő valamennyinek megkegyelmezzet, s Sziberiába küldte őket örökös számkivetésbe.

Még az nap kénytelen voltak Pétervárt elhagyni. Ostermann Beresowba jött, hol Menckhoff már meghalt, s hol ő is 1747-ben halt meg. Neje elkíserte őt, de gyermekei Pétervárt maradtak. Münnich gróf Pelinbe száműzettel, mely városka jóval Tobolsk mögött fekszik, hova Münnich Biron herceget száműzte. Münnich ugyanazon házba telepítettet le, melyet ő építtetett Bironnak, mivel Biron csakhamar a jobb éghajlatu Jaroslavl-be küldetett. Midőn az egyik Pelinből ki, a másik pedig Pelinbe ment, az országuton Münnich és Biron találkoztak; mereven bámultak egy-

TÁRCZA

A fölsült szerelmes.

(Humorisztikus elbeszélés.) — Türr A. Viktortól. — (Folytatás.)

Már hoggye viseltek volna magad hősiesen, hiszen elég volt az már tőled, hogy forró lángoló szerelmed egy és fél hónapra át kitartad irányában anélkül, hogy ez idő alatt egyszer is beszéltél volna előtte a szerelmem mindenható erejéről, mely „kebled belseje”-ben már oly nagy csatakat vívott, pedig már mindenki tudta érzelmeidet és „szándékodat” Eulaliad iránt. És mikor már azt hituk, hogy a lakodalmadra a meghívók készek.... egyszer csak Eulaliának egy honvédhadnagyocská tette a szepet, te pedig a hős, ugy megijedtél, hogy többé sohasem mentél Lalid felé!

Ez egy Don Juánhoz méltó hőstett? No ezzel ugyan ne dicsekedjél. Nagyon kár volt így tenned; mert a hadnagyocská csak addig kurizált Eulaliának és addig tartotta érdemesnek a templomba kísérgetni, míg egy pár édes csókot lelopott ajkairól, és azután soha többé feléje sem ment. — Hja, így szoktak a honvédhadnagyocskák tenni, és így szoktak járni a leánykák, kiket a fényes kard s az arany sujtásos dolmány elvakít!

Természetesen hülsenul elhagyott „ideálad” nagyon szívére vette mind a két fiatal legénynek hüllenségét, és három hét mulva — kézfogóját tartotta egy derék, jó, becsületes és élte delén levő férfival, egy 50 éves falusi ügyvéddel.

Hagyjátok el, ne gunyolódjatok, ami megtörtént, azon már nem lehet segíteni; de különben is Szedresy Laura pikáns szépség volt, én pedig csak azért udvaroltam neki, mert gyönyörködtem üres és fennhéjázó csacsogásaiban; pedig ő meg volt győződve, hogy okos és művelt hölgy?....

De igaz, ugy hiszem, hogy azt akarjátok megtudni, hogy milyen e se mény történt velem, és miért változtam meg annyira; de ha ugy folytatjuk, akkor bizonyosan nem tudjátok meg soha.

Igazad van, oly annyira bővében vagy az efféle historiáknak, hogy bátran egy két kötetes regényt írhatnál belőlök; de mivel ez neked, és még kevésbé nekünk eszünk ágában sincsen — tehát ezentúl hallgatni fogunk mint a ponty, és megjegyzéseinket önmagunknak fogjuk megtartani.

Egy borongós délután Mihályf Ernő — folytatja elkezdett beszédének fonatát Laci — jó barátom betoppán hozzám; én az azelőtti napon lakodalommal lévén, így gondoljak, hogy nem voltam a legjobban hangolva bármily látogatásokat is fogadni.

Ernő barátom — ugy vettem észre — valami dologban jött hozzám; mert legelső kérdése is az volt: „barátom egy nagy szívségre kérlek, melyért nem maradok adós.” — Amit egy félig mámoros ember tehet, — megteszem.

Hogyan, mulattál talán? — Reggel 11 óráig. — Bah, azért mámoros a fejed! — Mámoros és ennellögvá almos, tehát beszélj, míg szempillám és szám nem tagadják meg a szolgálatot.

Tehát röviden beszéljek? — A lehető legkurtábban. — Jó, — tehát csak felej kérdéseimre: — Ismered K.... Honát? — Ismerem.

Ugye nagyon szép, angyali hölgy! — Te mondad. — Haj kedves barátom nem képzeld.... de nini, tán csak nem alszol!

Dehogy, csak most szándékozom. Siess. — Látásból, vagy közelebbi ismeretségben állsz vele? — Ugy, mint kinek már többször volt szerencsém házokban megfordulni. — Pompás! Elég. — Tudod hogy holnap egyszerű táncvizgálatom lesz?

— Tudom. — Én csak ma tudtam meg. — Még mindig nem késő, hogy azon megjelenj.

Pá, már ölelem Morpheust. — Még egyet. Épen most jövök Almayéktól.... — Almayéktól? és egyszerre kiment mámoroloma fejemből e név hallatára.

Igen, Anna volt az ki tudomra adá, hogy holnap táncmulatság lesz, melyen ő, valamint Ilona barátneja is megjelen. De talán nem is ismered Almay Annát? — Nem én, azaz igen... csak egyszer láttam.... Nem olyan szöke, karcus, igen érdekes, hódító külsejű hölgy?

Óhó, ugylátszik, hogy egyszeri látásnál nagyon is megnezted. — Nem de.... Tehát ott lesz Anna a bálon. Kedves Ernőm lesz szives bemutatni; mert még nem ismerem, megvallom, hogy igen leköteleznel.

Épen így vagyok én is K.... Honával. Jó, bemutatlak holnap a táncvizgálatomkor, te pedig viszont Ilonának. Nos megteszed? — Hogy ne tenném meg, ezer örömmel. — Jó tehát holnap jöjj el bizonyosan, érted, minden bizonynal. Most pedig Istent ved, nem tartóztatlak vissza a boldog álomtól; csak épen ezt akartam tőled kinyerni. Szervus.

Megállj, maradj, nem vagyok már almos; hiszen aludtam három óráig. Csevegjünk egy kicsit. — Nem lehet, roppant sietős a dolgom; meg azután te almos is vagy.... — De hogy vagyok, csak voltam. — Mondd csak, édes Ernőm, van már sok férfi ismerőse Annának?

Én kivülem senki, legalább tudtommal nincs; de ugy hiszem, hogy annál több lesz neki ezután, — mert megjegyzendő, hogy a kis lány a holnap táncvizgálatomkor, első ször lép föl nyilvánosan.

Ah ne mondd, tehát még oly fiatal! — Igen, 16 tavaszt látott gyönyörű hölgy. Taval már föl kellett volna lépnie, de atya

halála miatt azt csak most teheti. Nagyon lelkemre kötöttek, hogy szerezzek csak ismerőst — és evvel táncost nekik, mert különben lesz mit kiállani arva fejemnek, meg vagyok győződve azonban, hogy annyit fog táncolni a kis leány — de még a mamája is, ki igen csinos és még élte reggelén álló hölgy, hogy egészen meg lesznek velem elégedve. Pedig ha tudnák, hogy csakis nekem szóltam e tekintetben. — Hanem most adieu, megyek.

Jó menj, — holnap tehat viszontlátásra. — — No képzeltetek miképp keringelt ereimben, de kiváltképen szívem körül a vérem Ernő ezen beszéde után, és hogy voltam hangolva, midőn másnap a tanczerembe beléptem.

Igen, mert egy pár nap előtt a templomból kijövet, láttam egy egyszerűen, de csinosan öltözött fiatal leánykát. Látásakor szívem akaratlanul akkorát dobant, hogy midőn mellette elmentem, kezemet szívemre kellett tennem és a másikkal kalapom megemelnem. Ő elfogadta és — mosolygott. Oh e mosolyra, kész lettem volna azonnal labahoz borulni, de szerencsémre.... akarom mondani szerencsétlenségemre Gyula barátom jött elem, és így ezt nem tehetem, s mire utána akartam menni, hogy lássam, vajon hova megy be, már eltűnt látkörömből.

Gyulától aztán megtudtam, hogy Almay Annának hívják. — Tehát ezen lényvel fogok én ma megismerkedni. Oly lassan mult az a 24 óra. Kiváncsi voltam arra, hogy vajon meg fog-e felelni a valóság a képzeletnek!

Épen egy lassu csárdást kezdtek a czigányok, midőn Ernődöt találkoztam. — Bravó, derék gyerekek vagy, megtartottad szavad! Jöjj, bemutatlak Almayéknak. Ott, látod azt a két rózsaszínű ruhában öltözött hölgyet. Az egyik Ilona, a másik Anna, legjobb alkalom mindkettőnkre nézve és te tánczolhatsz is Annával. (Folytatása köv.)

másra, de arczuknak egy vonásával sem árulták el érzelmeiket.

Golownin gróf és neje még beljebb vitettek és pedig oly helyre, hol alig laktak emberek. De a nő nem sokáig volt képes a nélkülözéseket kiállani, megbetegedett és csak hamar meg is halt. Mivel az egész lakás csak egy szobából állt, azért a férj nagyon kérte az őrtállót tisztelt, elhalt nejeinek mielőbbi el-takarítására. A tiszt azonban így válaszolt neki: „Határozott parancsaim vannak, hogy senkit ki és be ne bocsássak; különben majd kérek utasítást Pétervárról.”

A szerencsétlen nő holt teteme tehát mindaddig a szobában maradt férjének szeméi előtt, míg Pétervárról megérkezett a parancs, hogy a tetem temettesék el.

A napoleoni mythosz.

(Érdekes röpirat 1836-ból. — A „Pesti Hírlap” után.)

A császári herceg tragikus sorsával szemben nem lesz talán sem időszerűtlen, sem érdektelen egy röpirat emlékeztető feleleveníteni, melyet 1863-ban, tehát oly időben, midőn még senkinek sejtelve sem lehetett arról, hogy a napoleoni tragédia ismétlődni fog, egy agens-i pap adott ki, annak bebizonyítására, hogy (a nagy) Napoleon soha sem létezett. A röpirat satyrjára akart lenni némely tudós történelmi és régészeti fejtegetéseinek és szellemessége, valamint rendszeressége miatt mint kuriózum megérdemli, hogy belőle rövid kivonatot adjunk.

A tétel, melyet a röpirat vitat, a következő: Napoleon a személyesített nap. Ezen tétel bebizonyítására szerző a következőket hozza föl:

1) Napoleon és Apollon (francia ejtés szerint) vagy Apolon (mint szinte nevezték), azaz emberré lett nap között a különbség nem nagy. Van ugyan a Napoleon szóban egy betűvel, sőt egy egész szótaggal több, mert némelykor úgy is írják: Neapoleo (mint a Vendome oszlopon), de ez csak emeli állításnak erejét. Ezen szótag (né) ugyanis görög, mint az egész szó, — és a görögben *ne* vagy *naj* egyik a legerősebb állításoknak, melyet legjobban a valóban szóval fordít-hatunk; Napoleon tehát annyit jelent, hogy valóban Apolló, vagyis valóban a nap. Ami pedig másik név, Bonaparte-t illeti, misem könnyebb mint ennek magyarázata. A napnak (mint az idő egy szakának) két része van, az egyik jó és világos, a másik rossz és sötét. A napnak (mint égi testnek) köszönhető a jó rész, bona pars, és így természetes, hogy Apolló vagy Né-Apoléon a Bonaparte melléknevet kapta.

2) Apolló Deloson született a földközi tenger egy szigetén; Napoleon Korzikán született, ugyanazon tenger egy másik szigetén. Ime a hasonlatosság. — Pausanias szerint Apolló egyiptomi istenség volt. A történetírók pedig azt mondják, hogy Napoleont Egyiptomban rendkívüli jelleggel felruházott lénynek, Mohamed barátjának tekintették és hogy imá-dáshoz hasonló hódolással járultak elébe.

3) Napoleon anyját állítólag Léticiának hívták; de Léticia nevel, mely tudvalevőleg örömet jelent, a hajnal akarták jelölni, melynek fénye örömet áraszt az egész természetben és mely a költők szerint szülője a napnak. Az is nevezetes, hogy a görög mythologia szerint Apolló anyját Leto-nak hívták; ha pedig ebből a rómaiak Latónak csináltak, a mi századunkban jobb szerettek Léticiát csinálni belőle, mint a mely szó a laetor vagy a szokatlan laeto igének (örömet szerzek) főneve.

4) A monda szerint Léticia fiának, Napoleonnak, három nővére volt és kétségtelen, hogy ezen 3 grácia, kik társakkal, a muzsákkal, fivérük Apolló udvarának díszét és báját képezték.

5) Azt mondják, hogy ezen modern Apollónak 4 fivére volt. E 4 fivér nem egyéb mint a 4 évszázad, mint ezt azonnal bebizonyíthatjuk. Napoleon fivérei közül állítólag 3 király volt; azon három király a tavasz, ki a virágok felett uralkodik, a nyár, ki az aratás felett uralkodik és az őszi, ki a gyümölcsök uralkod. És miután e 3 évszázad mindent a nap hatalmas befolyásának köszön, azt mondják, hogy Napoleon 3 fivére neki köszönje királyságát és csak általa uralkodott. És ha hozzá tesszük, hogy Napoleon 4 fivére közt egy volt, ki nem volt király (Lucian), ez azért van, mert az év 4 szaka közt is egy van, mely nem uralkodik semmi felett és ez a tél.

Ha pedig valaki azt állítaná, hogy hiszen a tél sincs uralom nélkül, és a havazások és fagyok feletti szomorú fejedelemséget akarná neki tulajdonítani, erre is készen van válaszunk: Ez, válaszolnók, nem jelent egyebet, mint azon jelentéktelen, nevetséges fejedelemséget, mellyel ezen fivére Napoleonnak a család bukása után állítólag felruházott, egy fejedelemséget, melyet Canino falu nevéhez kötöttek, azért mert Canino cani-ból ered, mely a hideg agykor fehér haját akarja jelenteni, vagyis a telet. Mert a költők szemében az erdő, melyek halmainak koronázzák, ezeknek hajzatát képezik, és midőn a tél őket havával borítja, ez a hanyatló természet őszi haja az évnek agykorában.

Cum gelidus crescit canis in montibus hamor, mint a költő mondja. Az állítólagos caninói fejedelem tehát nem egyéb, mint a személyesített tél.

6) Ugyanazon monda szerint Napoleonnak két felesége volt: ugyanannyit tulajdonítottak a napnak is. A nap ezen két felesége a hold és a föld, az első a görögög, a másik az egyiptomiak szerint, azon nevezetes különbséggel, hogy az egyikől (a holdtól) nem

volt utódja, míg a másiktól egy fia lett, egyetlen fia, a kis Horus, Osiris és Isis, vagyis a nap és a föld fia. Ez egy egyptomi allegória, melyben a kis Horus a nap által termékenyített földtől született, a földmivelés termékeit képviseli, és épen a napéj egyenlőség tájára, március 20-ára tették Napoleon állítólagos fiának születését is, mert tavasszal kezdődik a földmivelés termékeinek nagy fejlődése.

7) Azt mondják, hogy Napoleon egy pusztító csapásnak vetett veget, mely egész Franciaországot rémületbe hozta volt és melyet a forradalom hydrájának neveztek. A hydra csuszó-mászó állat, faj pedig közömbös, ha mesevel van dolgunk. Ez a csuszó-mászó állat a Python kígyó, mely Görögország réme volt és mely Apolló által megfojtott, midőn ez még csak bölcsőben volt. Ezért mondják, hogy Napoleon uralkodása kezdetén megfojtotta a francia forradalmat, mely épen oly chimaericus mint a többi, mert világos, hogy revolutio a latin revolvo-ból ered, ez pedig egy maga köré hengergetett kígyónak helyzetét jelenti. Ez Python és semmi egyéb.

8) A 19. század e híres harcosának állítólag 12 tábornoka volt seregei élén és 4 tábornoka tevékenységén kívül. A 12 tevékeny tábornok nagyon természetesen az állatöv 12 jele, melyek Napoleon, vagyis a nap parancsai szerint haladnak s melyeknek mindegyike a csillagok egy seregét vezényli. A 4 nem tevékeny tábornok pedig valószínűleg a 4 sark-pont, melyek az általános mozgalmat közepette mozgaltatják és nagyon jól képviselik a szóban forgó téltenséget.

9) Azt mondják továbbá, hogy a sok fényes seregnek ura dicsőségesen futotta meg a Dél vidékeit, midőn azonban nagyon messzire hatolt Észak felé, ott nem tarthatta magát. Ez teljesen jellemzi a nap utját.

A nap Délen feltétlenül uralkodik, épen mint Napoleonról mondják.

A tavaszi aequinoctium után azonban távozik az egyenlítő és az északi vidékeket akarja elérni, de 3 hónapig tartó utja után az északi térire akad, mely a hátrálásra, a Délbe való visszatérésre kényszeríti, még pedig úgy, hogy a rák jelet követi, melyet Macrobius szerint azért neveztek így, hogy megjelöljék a napnak visszafelé való menetét. És épen ez szolgáltatja alapját Napoleon képzelt északi expediciójának és lealzó visszatérésének, mely azt állítólag követte.

Mindaz tehát, amit ezen sajtóságos harcos sikereiről és kudarczairól beszélnek, nem egyéb mint alluzió a nap hasonló pályafutására.

10) Végre a nap tudvalevőleg keleten kel és nyugaton nyugszik le. A szárazföldök szélein lakó nézőknek azonban a nap a keleti tengerekből látszik kelni és a nyugati tengerekbe lenyugodni; így írják le a költők is a nap keltét és nyugatát. És sem többet sem kevesebbet kell értenünk akkor, midőn halljuk, hogy Napoleon tengeren jött keletről (Egyiptomból), hogy Franciaországban uralkodjék és hogy a nyugati tengerekben hanyatott alá 12 évi uralkodás után, mi ismét nem egyéb, mint a nap 12 órája, mely alatt a hasonnevű égitest a láthatáron tűndöklik.

„Il na régné qu'un jour.” mondja a „Nouvelles mercuriennes” szerzője Napoleonról szólóval, és azon mód, mellyel az ő emelkedését, hanyatlását és bukását leírja, bizonyítja, hogy ezen költő is Napoleonban csak képet látta a napnak. És hogy ő csakugyan nem egyéb, kimutattuk neve, anyja neve, 3 nővére, 4 fivére, két neje, egy fia, tábornokai és pályafutása által. P. Ignac.

Az óthalmi ásatásokról.

Egy szép legendát hozott Szegedről Jókai s így írja le a Honbon: Körülbelül most száz éve, hogy Szeged város porig legett. Akkor is büszke szép magyar város volt. A lakosság sirva üldögte házainak füstölő romjai fölött s azon sóhajtozott vajh lesz-e még valaha Szeged olyan szép és olyan nagy, mint amilyen egykor volt? Ekkor egy jóslat keletkezett, mely szájról-szájra kelve, elterjedt az egész nép közt s mind e mai napig fennmaradt. „Akkor épül fel Szeged olyan nagygyá és széppé, mint hajdan volt, mikor a halottak visszatérnek a városba.” A nagy katasztrófa napján a dúló vizár felszaggalta az alsó-város temetőjében a sírhalmokat s egyszer csak azt látta a töltésekre menekült népség, hogy a halottak jönnek vissza koporsóikban az elhagyott utcákra. Most aztán tisztul hiszi a nép, hogy a régi jóslat teljesüléséhez közelit. Én is hiszem. Isten segítsen rá bennünket.

A „Hon” tárczájában Jókaitól még a következő érdekes apróságot olvassuk Szegedről: Egy huszonöt méternyi magasságu zöld domb emelkedik ki az alföldi rónából, messze földre ellátható. Ez adta a földet a most emelt szegedi töltésekhez. Szeged elmondhatja, hogy az ősök hamvai védelmezik meg ezentúl: mert az Óthalmom egymásután következő ivadékok temetkezési helye volt: a bronzkortól kezdve egész a hunn-korszakig. A kiásvott maradványok tanuskodnak arról, miket a muzeumnak egy kiküldött fiatal tisztviselője gyűjtött meg buzgalommal és őriz feltéleny, rögtönzött fakunyhójában.

A földhoradás természetesen az Óthalmom talapjánál kezdődött, a magas halmot magát jóformán meg sem közelítette: mégis tömördek őskori leletet hozott napfényre. Épen pihenő nap volt; az új ivadékok ott aludt édesden a sirjaikból kizavart kelták és denuták helyén; szerteszét meghagyott földobelszok mutatták a réteget, mely el lett innen kubi-kolva. Valamikor nem fogja tudni a késő iva-

dék, hogy mit jelentenek azok az anyagoszlopok ottan s mennyi tudós értekezést fognak írni — a papíroskorszakbeli ősök építkezési módjáról!

Maga az Óthalmom most is gazdag buza-vetéssel van takarva. Megmaradt mustának, hogy ilyen lett volna az idej termés.

Fiatal tudósunk élvezet bennünket fakunyhójába s kitarja élénk szerzett műkinseit.

Legelől jön a bronzkorszak: réz, kardok, sarló alaku kések, réz karpereczek, fibulák, amik a csontmaradványokat ékesítik; ezekkel együtt a durvabb agyagedények, roppant nagy urnák fekete agyagból, sir-mécsék, korszócskák, aminőket a halottaknak utra szoktak adni. Később aztán a bronzal párosuló vaskorszak, a hol a fegyver még rézből, de a kengyel már vasból van, s azokkal együtt már a finomabb kor divaticomái, szép színes üvegyöngyök, nagyobbak fehér porcellán földből; aztán jön a hunkorszak. Azt mondják, hogy annak a lovagnak, akit lován ulve, kutyájával együtt találtak a földben, magyarnak kellett lenni; mert őseinknek volt az a szokásuk, hogy a vezér-férfiut lovával és kutyájával temessék el. Talán épen Thonusból volt? Akárki volt, derék ember lehetett, mutatja nemcsak a koponyája; de az is, hogy ezüst pilykegombokat viselt és csatokat a mentéjén.

A többi koponyák is tiszteletreméltó férfiak mind. Szerettem volna fel őrára doktor Lenhossék barátom lenni, hogy kellő szünettel elvezethetem volna azt az érdekes találkozást négy olyan hazával, a kiknek mindegyike más ezredet s más népfajt képvisel. Van olyan koponya, amelyik mindegyik merőben különbözik a másik háromtól. Minő kiálló pofacsontok! minő hatalmas álla van egynek, s mily gyönyörű fogai, teljesen ép koronakkal! Ez nem rága az ételt, bizonyosan csak úgy nyelte. Nem érték hozzá. Mindig nagy respektusom volt az ős koponyák iránt, az azok harapnak legjobban. De azt az egyet mégis megbámultam, amelyiket a bronz eszközökkel együtt találtak, nemcsak azért, hogy olyan hátra lapult homlokot, olyan visszahajló agyacsot elő embernél nem látni mostan, hanem különösen amiatt, hogy e derék ősnak az orra fölött is van egy tökéletesen kifejlett zápfoga, beleekelve a pofacsontba. Mekkora tekintélye lehetett ennek, a mig élt, azért a képből kiálló agyaráért. Ennek bizonyosan nagyon sokat hallgattak a tanácsára. — Az embercsontokon kívül még szarvasgancsokat is találtak s később remekül készített mázas cserépedényeket, a mik már kifejlett iparra mutatnak.

Egy veremre is akadtak a föld alatt, mely kulacs alakura volt készítve s megtöltve fekete köléssel.

Hanem pénz igen kevés akadt őseink körül. Ugy látszik, hogy még ő náluk sem volt rendezve a valuta kérdés.

Az egész Óthalmom valószínűleg mind tele van ilyen őskori emlékekkel s valamikor azok mind napfényre jönnek. Mert meg vagyok féltő győződve, hogy az egész Óthalmot el fogják hordani, kerüljön amibe kerül, hogy azzal Szeged városát feltöltsék, mint a hogy feltöltötték 1836 óta Pestet. Az Óthalmomnak ez a hivatása. Most töltés fel belőle a fű-czakát; azután évről évre telen, mikor egyéb dolog nincs, a sok szegedi szekeres, töltse fel belőle a háza tálját. Ezt arra teremtette az Isten: nem pedig, hogy a mindenféle pogány népek várják alatta az ítéletnapot, akikre a feltámadás ígérete egy sem szól, vagy ha szól, rossz kimenetele lesz rájuk néve. Védje meg az Óthalmom Szegedet a jövődő arvizektól!

Az Óthalmom ásatása befejezetett, mivel a körtöltés elkészült. Az ott talált tárgyak már megérkeztek a nemzeti muzeumba. Varaszeji Gusztáv a muz. hivatalnoka 34 sirt ásatott fel jelenlétében, azonban a sírok száma megközelíti a 100-at. Az ásott terület fölötté nagy volt s a tulajdonképi Óthalmomnak csak lábát képezte s magából a halomból még semmi sem hordott el. A leletek a legkülönbözőbb korszakokból valók. Vannak prachistoricus tárgyak, rómaiak és magyar vezérkori leletek. A bronz-tárgyak közül kiváló: Egy pár korral gyönggyel díszített sodrony fülbevaló, egy pár bevert díszítésű felül zárdó karperecz, kerek küllös zománcszal díszített csatt és egy más borostyánkővel készített csat. Egy sirtban egy láda maradványait bronzlemez díszít-ményeit és fogantyúit találták meg. Több szép fonott sodrony karpereczet is találtak. A magyar sírokban a lóval együtt való temetkezés-nél a szokásos kengyelvasak és zablatagokon kívül, ezüst lemez karpereczek és a jellemző pilyke gombok találtak. Egy mas sírból körülbelül egy méter hosszáságu egyenes vas kard került ki, mely XI—XII. századbeli lehet s melyen a vérvezetők még nincsenek meg. Érdek tekintetében a lelet igen sovány volt, mert egyedül csak egy érdekes érem fordult elő, s ez VII. Csak Mihály 1071—78-ig biz-zanci császár aránya, ezenkívül csak néhány római bronz és magyar érem, ez utóbbiakból egy Szt. László korabeli és egy IV. Béla király korából. Minden sírban a kor szokásához híven ott vannak a kis bögrék, melyek azonban mind üresek voltak. — Ezen kívül majd minden sírban különböző alaku színű nagyságu gyöngyöket találtak nagy mennyiségben, így az egyikben három diónagyságu szép calsédon gyöngyöt leltek. A talált edények száma mintegy 50; különféle durva agyag tárgyak, a későbbiek már korongon készültek, jobbara csak szarítottak, égetve csak némelyek vannak. A domb elején mindjárt tűzpadokra akadtak az ezek körüli urnáknak csak töredékei voltak megmenthetők, őrlőkővel és agyag-súlylyal

együtt. — Találtak még nagy mennyiségű csontot közte szarvasgancsot, bölényszarvat, s más állatok maradványait. A sírokból mintegy 15 koponya került elő, ezek közt egy valóban sajtószertű is, melyen az egyik szemfog az orr környékén akart magának utat törni, minthogy az állkapocs csonton levő forradás miatt befelé magának utat törni nem tudott. A fognak csak koronája látszik. A homlokcsont igen lapos, s egészben véve hasonlít egy jól kifejlett majom koponyához.

Hogyan hal meg a föld?

— A párisi „Figaro” után. —

A gyönyörű arab regék között van egy, mely az örök utazórol mesél, ki minden ez-redik évben ugyanazon uton jár-kel.

— Egyszer igen régi s nagyon népes városba jöven — meséli Kidz a rege hőse, — kérdézőköttem a lakóktól, hogy mikor alapítottott az?*

— Kétségtelenül igaz, hogy városunk hatalmas és nagyszerű, felelek a lakók, de arról fogalmunk sincs, hogy mióta létezik, s őseink erre vonatkozólag épen oly keveset tudtak, mint mi.*

„Százszor tíz év múlva ugyanazon vidékre vetődtem, s a városnak már nyoma sem volt. Egy paraszt füvetek szaragott a nehá épületek helyén. Azonnal tudakozódtam tőle, hogy mennyi idő előtt pusztultak el?”

„Ez valóban különös kérdés, így hang-zott a felelet. Ezen a helyen soha sem volt más, mint a mi most: fű és bozót.”

„Midőn megint tíz század múltával vis-zszatértem oda, akkor a tenger hajóinak mo-rajja fogadott a partokon, hol halászkok csoportja tolongott; hozzájuk fordultam, hogy megtudjam, hogy mikor történt a tenger ezen újabb foglalása?”

„Komoly férfiú, hogyan állhat elő ilyen kérdéssel? felelték bosszankodva a halászkok. Itt mindig tenger volt.”

„Ismét eltelt tízszáz év, s én újból megérkeztem az eltűnt város helyére; most már a tengernek sem volt nyoma. Pásztor legeltette nyugodtan nyáját, magas hegység lejöttjén. Megint kérdézőköttem, s a válasz megint azonos volt az előbbiekkel.”

Végre, midőn újra eltelt volna ezer év, s én ismét arra a bizonyos helyre bukkantam, nem csekély csodálkozással virágzó város látok magam előtt; fényesebbet, népeesebbet és gazdagabbat, mint minő az eltűnt volt. Eredete s régisége után tudakozódtam, a lakók így feleltek:

— Alapításának története az ó-kor regéinek kódében vész el; nem tudjuk, mikor keletkezett, s apáink sem bírtak arról tudomással.

„Ismét ezer év fog letelni, s én megint ugyanazon vidéken fogok járni, így folytatja Kidz, —

S a XIII. század mesélője itt elhallgat. Nem volt képes fogalmat alkotni magának azon végső katasztrófáról, mely az emberiség és a természet halálát fogja előidézni. Nem tudta előre látni ezen atalkulásoknak utolsó jelenetét, a változások ezen szakadatlan lán-csolatának utolsó szemét, mely a világosság és az élet kumulását jelenti. A kis hasonlat azonban, dacára befejezetlenségének, nagyon megragad. Elénk tartja csekélységünket; le-ránítja a csalfa leplet képzelgésünkről, mely elhítheti velünk, hogy földünk változhatlan az egész változó világ közepette; és kétségtel-lenné teszi, hogy az emberiség egész törté-nete nem bir nagyobb jelentőséggel a nagy összeségre néve, mint azon nyomorult fereg élete, a mely egyetlen nyári napon születik, fejlődik, szeret, gondoskodik fájának fenntar-tása felől s meg is hal.

Mi szerencsésebbek vagyunk, mint Kidz, s befejezhetjük az általa az időn keresztül meg-kezdett nagy utat. Ő meglegedett azzal, hogy elezte a föld egyetlen pontján végbemenő atalkulásokat; mi egész általánosságban szól-hatunk azokról, s feltehetjük az egész Min-denséget. Minden latnoki tehetőség, boszorkányság és csodaszer nélkül előre láthatjuk a föld borzasztó halálküzdelmét; elképzelhetjük a rémletes pillanatot, mely végenyisézet hoz azon bolygóra, melyet oly büszkén nevezünk hazánknak. Hála a tudomány haladásának, a csillagász századokkal előbb pontosan meg-tudja határozni az órat és a pillanatot, melyben két csillag össze fog találkozni, vagy pedig amilyen újabb nap- vagy holdfogyat-kozás emiudt reméltetbe a mezők lakóit.

* * *

Bolygónk ki van hülve. A meggyengült, és már csak langyos benső hőseg nem képes áthatni földünk meg-vastagodott kérgén. Szünet nélkül való lera-kodások fosztogatják a tengereket; a habok visszavonulnak a partoktól, a tengerfenék emel-kedik, a szigeteket összeforrnak a szárazföldek-kel, a beltengerek eltűnnek.

A magas éjszokról mind lejjebb és le-jebb terjedő jégmezők folytonosan délfelé úzik az embereket, hogy ott játszódjának le a haldokló polgáriasság utolsó, csillamló je-lenetei.

Oroszország, Éjszak-Amerika, a brit szig-etek, Japán, Típi, éjszaki Franciaország, szóval Európa, Ázsia és Amerika nagyrésze nem létezik már csak emlékezetben, melyet az azon kor Champollionja által nagy fáradsággal kibetűzött régi krónikák élesztenek halvány lángga. Dél-Amerikát és Ausztráliát alálathatlan jégmezők borítják, s tessék lak-hatanná. Az ember már csak az Egyenlítőn talál menhelyet. Közép-Afrika, s az Ind

világtenge-vek be; a ról beva és egytel határozni és ősi lak

A me mányok e a mi vira tünnek me jainak me földre, me ritlanul gy csodálata és viszony szen uj, a nyeket ke fog Minery A föld s b nan képz mind, m lesznek képzetele pusztítani S eze szive és s és hideggy

S eze Mert azon lobbanva bolygónk elet. A ca Földünk e borzaszto mozgása utolsó fel takok, fol hordani a sen atagy az apaly e ságot csak akkor is e runkbe, m meg fogt pházisban nap belsej rendkívül lanatra tal fenyt és t annal me hatlan hót

De e sem fogja haladó m minden u mintha m földünkön.

S vaj borzaszto az ember Képe szakaba. A ké déli felgón nek egyt elvonuló föld tizen összpontos emberi tár szomorú mind ősz

A m pusztító k kel; mind önfenntart többé m nincsenek berrel bar utolsó pill

S ez hideggy t teket fogt emberi cs hullái fog tenger pa

Ismét fogja éroz nem szun mazni. Ua a fejlődés napot arra kihált nap atalkulások nalmányoz ott, ahol S fogen o leg egy minök m De ve hülni.

Akko S így Mus Musá beteghaza meghalt. jelenségre és ékszer desök áll sok anya Musard sirtva vité fogatava. sekre adó kocszított. egy isme parkba b les bema

világtenger partjai tulnépes városokkal hintve; és lakók a benszülettek s az északra bevándoroltak keverékéből származtak, és egyetlen antropolog sem lesz képes meghatározni ezen új és sajátos faj eredetét és ősi lakhelyét.

A meglepő felfedezések, hallatlan találmányok egymást fogják érni, melyek mellett a mi vívmányaink esetlen kísérletek gyanánt tűnnek majd el. A Saharas a két Nilus partjainak muvelt lakói csak rá fognak újni a földre, melyet taposnak, s ezred éveken át háborítlanul gyűjtött kincsek fognak előtűnni, hogy csodálatra ragadják meg az új környezetbe és viszonyokhoz hozzászokott emberi is. Egészen új, a legteljesebb tudományos igényeket kielégítő vegytan, erőtűnterrel mozgó fog Minervaként kitépi az új ember agyából. A föld s belseje, a lég s a tengerek, az újonnan képződött szárazok, az összes elemek: mind, mind készséges szolgálai és eszközei lesznek a tökéletesedett földi lényeknek, ki képzeletének ábrándjai szerint fog alkotni, pusztítani és átalakítani mindent.

S ezen idő alatt a Nap rendszerünk szive és súlypontja, folytonosan halványulva és hidegülvé fog haladni örök pályáján.

S ezen hidegülvés lesz a mi halálunk. Mert azon pillanatban, midőn ezen láng utolsó lobbanva kialszik, véglegesen el fog pusztulni bolygónkról minden emberi, állati és növényi élet.

A csillagok gyenge sugárzására utalva, Földünk el fog tűnni a hidegülvésben és a Ter borzasztó homályban; a legkorábbi folytonos mozgása végtelen nyugalomra változik, az utolsó felhők kisérték utolsó köveiket, a partok, folyók és folyamok megszűnnek vizet hordani a tengerekbe s ezek maguk is teljesen átfagynak s nem engedelmessékednek többé az apály és a dagály törvényeinek; világságot csak az üstökösök terjesztenek, melyek akkor is épen úgy be fognak hatolni légkörünkbe, mint most. Lehető, hogy a napon is meg fog történni az, mit több első kihűlési pházisában levő csillagok észleltünk már: a nap belsejében összetöredt hőanyag valamely rendkívüli és erőszakos kitörése, néhány pillanatra talán vissza fogja köcsönözni a régi fényt és meleget, de csak azért, hogy azután annal meggömbömbölyödjék legyén a feltartóztatlanul haldoklás.

De ezen katasztrófát a Mindenség meg sem fogja érezni; az örök törvények szerint haladó mozgás percze sem fog megakadni, minden úgy fogja teljesíteni kötelességét, mintha mi még mindig élünk és uralkodnánk földünkön.

S vajjon miképen fog bekövetkezni a borzasztó megsemmisülés? El lehet-e gondolni az emberiség halálküszömet? Miért ne? Képzeljük magunkat a föld életének utolsó szakába.

A két jégburak, melyek az északi- s a déli felgömböt borítják, mindinkább közelednek egymáshoz; csak az Egyenlítő körül elvonuló keskeny öv alkalmas a lakásra. A föld tizenkilenc huszad része meghal. Itt összpontosul mindaz, ami még megmaradt az emberi társadalomból. A régi fény és dicsőség szomorú lesújtó, romjait. Esmék, nyelvek, mind össze vannak zavarva.

A megmaradt állatok is idetelerek a pusztító hidegülvés; együtt élnek az emberekkel; mindent s mindenkit egyetlen érzés: az önfenntartás ösztöne tölt el. A kigyó nem önt többé mérget, a tigrisnek s az oroszlánnak nincsenek többé karmaik, a farkas az emberrel barátokzik: minden élni akar, élni az utolsó pillanatig.

S ezen pillanat is meg fog érkezni; a hidegülvés nap tévetség sugarai jeleneteket fognak gyéren megvilágítani: az utolsó emberi család megfulladt tagjainak megfagyott hullái fognak heverni az utolsó kiszáradt tenger partjain.

Ismételjük, hogy a Világ meg sem fogja érezni ezen pusztulást. Az emberi élet nem szűnik meg, hanem tovább fog származni. Ugyanazon ok, amely lehetetlenné tette a fejlődést a földön, képessé fogja tenni a napot arra, hogy új társadalmat neveljen. A kihalt nap át fog menni ugyanazon földtani átalakulásokon, melyeket most földünkön tanulmányozunk. Szerves élet keletkezik majd ott, ahol a hőség most minden életet gátol. S épen oly érzés és gondolkodó embereket fog egy ismeretlen nap körül forgatni, mint minők mi vagyunk.

De végre ezen központi nap is ki fog hűlni.

Akkor meghal a mi napunk. S így megy ez tovább a végtelenig. P. H.

Musard asszony története.

Musard asszony Parisban Blanche orvos betegházában általános szélhűdés folytán meghalt. Husz éven át az összes elegáns jelenségre voltak irányozva, kinek fogatai és ékszerai, a melyek kitüntek különözökösök által, a hírlapok szurós élczeinek oly sok anyagot szolgáltatottak. 1872-ben támadt Musard asszonynak az a baja, mely őt a sirba vitte. Ő ekkor Kondoban volt s négyes fogatával, mely a legfurcsább megjegyzésekre adott okot, naponként a Hideparkban kocsizott. Egy napon — ferje távol volt — egy ismerős tábornok kíséretében szintén a parkba hajtatott. A park hat-hét méter széles bemenetét az utcától vészesen zárták.

lasztja el, a melynek jobb partján a kaczer stýlben épült órház áll. Meglehet, hogy Musard asszony elhibázta a distáncziát, vagy nem elég szorosan tartotta a gyepőt, elég az hozzá, fogata hamis mozdulatot tett, a bejáratot elhibázta s Musard asszony e fölött úgy megjédi, hogy majdnem megőrült. Fogatával azonnal hazatért s ágyba feküdt. Másnap a fölött panaszkodott, hogy balszemében heves fájdalmat érez. Az orvosok kijelentették, hogy szeme idege megbénult. Néhány napig a beteg igen izgatott volt, lazas almák gyötörték, de a szorgos ápolás és környezete elhítette vele, hogy jobban van. De nem így történt. 1879. január 20-án a Musard palota cselekedését rémes kiállítások riasztották föl, a melyek Musard asszony lakosztályából hallatszottak. Oda siettek és szomorú látványok voltak tanui. Félig meztelenül, kibontott hajjal s félig nyitott szájjal, egy kezében égő gyertyát tartva, zihálva kuzkódott Musard asszony egy láthatatlan lényvel, melyet a gyertyával fenyegetett. — „El innen, nyomorult! — el innen! — kiáltá. Azután visszatért szobájába, letette a gyertyát, lehajolt s folkaczagott. Musard asszony megőrült. Másnap ferje elvezette őt Blanche orvoshoz, a kinél orvosi tanácskozomány tartott. Hat híres orvos volt együtt s kijelenték, hogy a beteg agysérvelmet szenvedett s nagy vigyázatlanság lenne, ha nem bíznák egy specialista orvos gondozására. — Musard úr nejét a betegházból hagyta, a hol május 12-én meghalt. Musard asszony egyik utolsó kívánsága az volt, hogy igen egyszerűen temessék el s a temetés alkalmával ferje a szegények számára adakozzék. Így is történt; csak hat személy kíserte ki a koporsót s Musard úr két ezer frankot adott jótékony czélokra. A kik az egyszerű temetést látták, alig gondolhatták el, hogy a kit ily csondban temetnek, az Musard asszony, az elegáns Musard asszony, ki husz éven át oly nagy zajt ütött Parisban, a mely nem szokott egyhamar bálnulni és lelkesedni. Musard asszonyról még fölemlítjük, hogy ő amerikai hölgy, családját, származását senki sem tudja. Roppant kalandos életet folytatott s kevésbé mult, hogy egy király el nem vette. Egy királyi családtól igen jelentékeny évdíjat élvezett s mesés fényűzést fejtett ki. Musard asszony szolgált mintaképül Dumasnak, midőn az „Idegen nő“-t megírta.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Kis Ösz (Gottlob), jún. 30. Tek. szerkesztő úr!

A minap volt e sorok írója egy falusi kis excursion néhány helybeli úri emberrel. E kis kirándulás viszontagságairól óhajtánék — tek. szerkesztő úr becses engedelmével — a nyilvánosság előtt néhány szó szólni. Kirándulás és viszontagság! nem ősse- illik? Pedig viszontagságos volt ez az út, mert valamennyien örültünk, midőn egy kézlábbal értünk haza. Nem is lett volna ám csoda, ha valamelyikünknek ott maradt volna a lelke a B.-Komlósról a kis-ösi határig vezető úton, mert aki ezen az úton épen végig megy, az elmondhatja, hogy „consummatum est“. Oly rossz ez az út, telve van gödrökkel és lyukakkal, elannyira, hogy, ha ketten ülnek egymás mellett, mindig annak a veszélynek vannak kitéve, hogy fejeik össze találnának ütözni, a mit ugyan nem köszönnének meg. Nem óriási viselkedés, sem nem az a végy, hogy valakinek a renomméjából a nyilvánosság előtt valamit levonjunk, vezetőit bennünket a lépésre, hanem egyes-egyedül az, hogy ez által az intéző körök figyelmét ez elhanyagolt s annyira elrongált utra irányozzuk, s reméljük, hogy felszólalásunknak lesz is némi sikere. Meglehet, — s ezt szívesen elhiszszük — hogy a felsőbb intéző köröknek erről nincs is tudomásuk, s ez a hanyagság csak az alárendeltébb előljáróságoknak tudható be, s épen ezért szólaltunk fel nyilvánosan, s ismételve kifejezzük abbeli reményünket, hogy zavunk talán nem fog a pusztában kiálló szavaként eredménytelenül elhangzani. A kis-ösi határtól kezdve már jobb az út, ámbar itt is volna még javítani való.

Most pedig néhány szót vetéseinkről. A gabna-vetések a szép, verőfényes napokban neki indultak az érésnek, elannyira, hogy már csak napok választanak el az aratástól, s mire e sorok napvilágot látnak, akkorára már javában is foly. Buzánkat, fájdalom, az idén is pusztította a rozsda, de mégsem oly nagy mérvben, mint az előző években, s így mégis vigasszal telt kebbellel tekinthetünk az aratás elé, annyival is inkább, mert a többi vetések igen szépek, ámbar rájuk ferne már egy kis eső. Adja az ég, hogy ne soká késsék!

Végül még valamit. Egy itteni tartalékos, Eisel György, Boszniában léte alkalmával a sárban egy nyakéket talált, melyet egyik főbb tisztjének adott át. A napokban a község hazához hivatott, hol a jegyző, Brommer H. úr, egy udonatnyi szaz forintos bankjegyet adott át neki, kijelentvén, hogy ezt a nagym. hadügyminis- terium utján jutalmul kapja Montenuovo hercegtől. Az a nyakék ugyanis, melyet tartalékosunk Boszniában talált, s mely valószínűleg emlék volt, a herceg tulajdona. Így lön megjutalmazva a katonabecsület.

Fogadja tek. szerkesztő úr nagyra- becslésem kifejezését. G—sz. J—f.

HIRHARANG.

* Közgyűlés. Torontálmegye közigazgatási bizottsága 1879. évi július hó 7-én délelőtti 10 órakor tartja rendes havi ülését.

* Személyi hírek. Miként Gleichenberg- ből értesülünk, lapunk szerkesztője, az utóbbi napokban megühes következtében két napig görcsös köhögésben szenvedett; azóta állapota tetemesen javult s úgy hisszük (és kívánjuk is) hogy egészsége rövid idő alatt teljesen helyreáll. Ugyanonnán értesülünk, hogy Botka Géza barátunk e napokban „piros arcczal“ hagyta el a földet. — Szívöl gratulálunk neki.

* Jótékonykezű előadás. A mult vasárnap tartott jótékonykezű színházi előadás tiszta jövedelmének fele 36 frt 19 kr. volt. Ezen alkalomból föl. Gieszwein István kegy. r. áldozar 10 frtot és föl. Arányi Béla igazgató úr 5 frtot fizettek felül. Ugyanazon czélra egy tombola után, melynek tárgyát Andrassy Mihály úr szolgáltatta, 6 frt folyt be. E szerint a gymnasiumi könyvtára és templomára 57 frt 19 kr. jut.

* Hymen. Városunk egyik közszeretében álló ifja, Weisz Albert úr, eljegyezte magát Krahlf Adolf hájos leányát Irmat. Az esketés jul. 6-án lesz Ó-Kanisán. Gratulálunk a szép frigyhez.

* Aratás. Az aratás vidékünkön már mindentől megkezdődött, az eredmény azonban nem felel meg a néhány hét előtti várakozásoknak.

* Magyar színészet. Miatán a bérlet lejárt, még néhány darabot latunk a megkedvelt társaságtól, amelyeknek előadása nélkül nem szívesen engedünk volna őket távozni. Hazai operaművészeink egyik gyöngyét, Erkel „Hunyady Lászlóját“ mutatták be június 25-én, szokott sikerrel. — Dóczy „Csókjának“, a költészet balszamos legü termékeinek előadása, mely a jövő álmának, a nagy-becsérek új színház alapjának volt részben szentelve, kellemes változatossággal szolgált az operák és operettek után és alkalmas arra, hogy bámulhassuk Ditróinét, a naiv, érzelmes szerepkör igazi művésznőjét, a kedves póréány, Marita alakításában. E művésznőnek ott volna helye a nemzeti színpadon, de örvendhet másrészt az aradi társaság, hogy lendületnek indult színművészetünk mellett, a vidéknek is jut ily határozott tehetség. — Ditróinának a természetesség, a közvetlenség, a megnyerő, szívhez szóló, kellőképp pointírozott szavak képezi jeles oldalát. A közönség nem is volt fukar tapsaival s főké a csók definíciójának kitűnő elszaválása után ismétlődve tört ki. — A dalár nehé szerepét Mátrai Béla töltö be, a gondolkodó s tanulmányozó színész művészetével; Szevert, a túlszigoru, de szintén a csóknak hódoló királyt Ditrói Mór személyesíté és kitűnő szavaltatának heve, mozdulatainak szabotossága által. — Jeles alakítás volt Angelák is (Mátrai Béla) és a pórú Carló (Sz. Németh József); csupán a Sobrinus, udvari káplán szerepe nem érte el a komikum magaslatát; mert Németh József nem eléggé finom eszközökkel akart hatni. Az előadás, a nehé jelenetében rendben és összefüggően folyt le. — Június hó 28-án ismételtetett Sz. Németh József jutalmául „A kis herceg“, mely a jutalmazottnak kevés hasznót hajtott, de élvezetes estét szerzett. — A helybeli fő-gymnasiumi könyvtár alapjára és a kegyesrendi imaház felfestményei költségeinek fedezésére és búcsúelőadásul június 29-én adott Tóth Edének remek népdramája: „A toloncz“, melyben a szerző nemes intencióját különösen jellemzőn színezte ki Mátrai Béla Mravcsák vándorlegény szerepében; Liszák Sz. Némethin adta megfelelő sikerrel; Mátrai és Sz. Németh (a zsidógavallér szerepében) jól beváltak. — Ez előadás után felszedték színészeink sátorjüket, hogy elhagyják azon várost, ahol oly rokonszenves és érdemük iránt elismerő fogadtatásban részesültek. Jó emléket hagytak hátra és jó emléket visznek magokkal. — Ajánljuk őket a nagy-kikindaiaknak!

* Beküldetett. Az eperjesi collegium jogakademiájában a jövő 1879/80-dik iskolai év elejétől fogva a szabályszerű előadások mind a négy folyamban meg fognak kezdetni. A szabályszerű beiratások ideje 1879-dik évi szeptember 1-től 8-ig tart.

* Rablók. Pénteken (jun. 27-én) este 11 1/4 óra után 6 egymás után következett lövés és „Räuber, Räuber“ kiáltások zavarták fel Ellemérn a kastély közvetlen közelében levő lakosokat. Három rabló ugyanis Sper János udvarába igyekezett lopózni, mit azonban az udvaron lévő gazda észrevett és nagy botjával kezdte a kellemetlen vendégeket üldözni. Az egyik nem menekülhetve hán lövést intézett Sper Jánosra, minek következtében ez kénytelen volt az üldözéssel felhagyni. A sebek között csak egy súlyos van, de ez sem életveszélyes. A vizsgálat már megindított és eredményes folyik, de eddig eredmény nélkül.

* A székesfehérvári kiállítás díjai mint már említettük, odaítéltek. A 2900 ki- állító közül kétezer kétszázan kaptak kitüntetést. Nem nagyon örülhetünk a bőkezűségnek, mert ez általa a kitüntetések értéküket veszítik s olyan közönségesekké válnak, mint akár a Medzsidié vagy a nap és oroszlán rendek. — Másik észrevételünk a reclamációkat illeti. A jury-tagok tudvalevőleg kötelezték magokat bíralatuk eredményét senkivel sem közölni. Hogy reclamálhattak tehát a kiállítókat, ha nem is tudták kaptak-e kitüntetést vagy nem?

* Magyar ügyvéd találmánya. Szestey László pápai ügyvéd „sokszorosított“ talált föl, melynek a hektograf fölött azon előnye van, hogy a tintát róla hideg vízzel lemoshatni s hogy 25 példányig egészen élénk színnel adja vissza a masolatot, holott a hektografnál már a 10-12. példány is halványabb. Szestey úr az érdekes találmányt bemutatta a kormányknak s e találmány alkalmaztatását a hatóságoknál kérte.

* A custozai csontház. A téren, hol az 1869. évben az osztrák és olasz hadseregek vívák harcukat, ma egy szerény épület emelkedik, mely az elesettek csontmardvái-

nyait fogadja magában, egy csontház emelva emlékül a multnak. A csontház bensejében egy kis templom is van alacsony áttárral, mely mögött egy lépcső vezet le a földalatti folyó- sába, hol a hősök csontjai össze vannak halmozva. A leveztelő lépcső szűk, úgy hogy csak egy személy szállhat le egyszerre. A csontház egy osztályában egyuttal rendezve ott fekszenek azon tárgyak is, melyek az asások alkalmával a sírokban találtak.

* Az aratási kilátások Oroszországban. A vetések állása déli Oroszországban és a Kaukázusban — mint az „Odeszkij Vjesznik“ írja — oly rossz, a milyen még talán sohasem volt. A mit a szárazság és a jégeső meghagyott, azt a sáskák iszonyu tömege teszi tönkre. A vetések Odessza környékén, azután a délországi kormányzóságokban, mint Besszariában, Jekaterinoszlavban, Chersonban, Poltavában és végül a kaukázusi kormányzóságokban, Tiflisben, Terskben, Bakuban, Stavropolban és Kutaisban majdnem teljesen meg vannak semmisítve. A sáskák már a gabonaszárakat, füvet és a faleveleket pusztítják, s még a gyümölcsöskerteket is példatlan tömegekben lepik el.

* A „Tortrix pilleriana“ nevű szőlőpusztító rovar jelenleg az ország egyes részeiben, így Temes megyében sőt a Hegyalján is rendkívüli karokat okoz. Nevezetesen Temes megyében, Rieger Balint ezen rovar elleni intézkedések végrehajtására kinevezett kormánybiztos jelentése szerint, mintegy 10.000 holdnyi terület van ezen rovar által megtámadva. Egyes helyeken, mint p. o. Fehérté- templom határában, a pusztítás oly mérvű, hogy nemcsak a tökések vannak leveleiktől és hajtásaiktól teljesen megfosztva, hanem tartani lehet attól is, hogy maguk a szőlőtőkék is kiveszzenek. A kereskedelmi miniszter e veszély megakadályozására a legerélyesebb intézkedéseket vette foganatba és egyuttal felhívta az ország bortermelő vidékeinek hatóságait, hogy e rovar kiirtása tárgyában már régebben kiadott utasításban foglalt intézkedéseket a lesgigorubbán hajtásák végre.

* Egy történelmi reliquia. London legközelebb egy érdekes történelmi emlék kerül eladás alá. Ez egy öv az első francia császárság idejéből, melyet I. Napoleon menyasszonyi ajándékkul adott Mária Luiza császárnőnek. Az övhöz csatolt memorandum értesít arról, hogy ez az 1874. évben Westmoreland grófnőnek lett hagyományozva a császárnő által, mivel a grófnő szoros és benső barátságban élt 1815-1830-ig. A grófnő nem rég elhunyt s hagyatékaival most az öv is el árúsíttatni. Az öv aranyból van, két gyöngy- gyel berakott keskeny szalagot képez, melyet egy Apollo és Muza alakok csuknak össze.

* Orosz száműzöttek. Odessából jelentik mult hó 20-ikáról: Tegnap indult el az itteni kikötőből a „Nizna“ nevű orosz cirkáló hajó 920 száműzöttel, kik az egykori japán, most egészen lakatlan Sigelin szigetre (az Amur mellett) deportáltak. A hajónak a 82 napig tartó út alatt sehol sem szabad kikötnie. Élelmi szert annyit visz magával, a mennyi a legközelebbi aratásig elég lesz, nemkülönben gabnát és gazdasági szereket. Egy második, elített nöket szállító hajó is csakhamar utnak indul.

* Lulu órája. I. Napoleon még tüzé- hadnagy korában vásárolt Marseilleben egy egyszerű órát, melyet folyvást magánál hordott. Ezen óra III. Napoleonhoz került s állítólag azon percben, midőn elhatarozta, az 1870-ki háborút, megállott, a mely körülmény a babonás császárt igen lehagolta. Lulu hasonlókép folyvást magánál hordta a régi családi ereklyét s elvitte azt Afrikába. Az egyszerű zulu, ki az órát elarabolta, aligha érte annak történelmi érdekességét.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ június 29-iki száma következő tartalommal jelent meg:

„Az Eötvös-émlék Ercsiben.“ — „Moore Tamás dalaiból.“ I. II. Szász Károlytól. — „Elmegyek én...“ Költemény. Pósa Lajostól. — „A ki örökké bujdosott.“ Igaz történet. — „Közli Eötvös Károly.“ — „Ismail, egyiptomi alkirály.“ — „Kairo.“ — „Jakub khán.“ — „A hajnali látogató.“ — „Az Aetna és kitérő- sei.“ Bodola Lajostól. — „A bégum ötszáz milliója.“ Verne Gyula regénye. — „A kedves fosztogató.“ — „Egyveleg.“ — „Napoleon herceg.“ — „Emlékezés Moore Tamásra.“ Szász Károlytól. — „Horvát Endre emlékün- nepe.“ — „A táplálkozás tudományos szem- pontból.“ — Irodalom és művészet. Közinté- zetek, egyletek, stb. rendes hirtirovatok.

Képek: Eötvös-émlék Ercsiben. — Jakub khán. — A hajnali látogató. Gyulai László rajza. — Ismail pasa egyiptomi alkirály. — Kairo, Egyiptom fővárosa. — Théo kisasszony mint illatszertársó a szegediek javára rendezett párisi ünnepélyen. — A bégum ötszáz milliója. — Napoleon Jenő herceg.

A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt., a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadó hi- vatalában (Budapest, egyetemutca 4-dik sz.) megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbbi újság a magyar nép számára, melynek előfizetési ára félre csak 1 frt. E három hetilap melleklapja a „Világkrónika“ képes hetiközlöny meg- rendelési ára Vasárnapi Ujság, Politikai Ujdonságok vagy a Képes Néplap előfizetési részére negyedévre 50 kr., félre 1 frt.

Uj zeneművek. Táborosky és Parsch zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: „Székesfehérvári kiállítási emlék.” Szerkesztő Ellenbogen Adolf. Ára 80 kr.

Megjelent: „A föld és népei” című mű első és második füzet. Ezen minden tekintetben jeles munkát Hellwald Frigyes után Dr. Toldy László dolgozta át és mindössze 45—50 füzetből fog állani. Egy füzet ára 30 kr. A kiállítás oly izlésteljes, a szövegben előforduló képek oly szépek, hogy az egyes füzetek ára nagyon olcsónak mondható. Felhívjuk rá t. olvasóink figyelmét.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckerekéi e. f. kir. törvényszékénél folyó évi július 2-án tartott nyilvános ülésben következő per adatok elő.

Előadó: KÜHNEL OSZKÁR kir. törvénzi bíró.

4016. sz. 1879. — Lazity Milosné, született Panvirveg Páva, és Szmitanyzky Radáné, született Czvein Szatanának, Igrasczy Laza elleni ingatlan birtoka és elvont haszon iránti pere.

A torontálmezei takaré- és hitelbank 1879. június havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.

Allása 1879. évi május végével	ft. 396884.57
Betételek június hóban	ft. 9076.67
Összesen	ft. 405961.24
Visszafizetések június hóban	ft. 9337.83
Allása június végével	ft. 396623.41

II. Betéti levelek.

Allása május végével	ft. 17000.—
Betételek június hóban	ft. 3500.—
Összesen	ft. 20500.—
Visszafizetések június hóban	ft. —
Allása június végével	ft. 20500.—

III. Folyó számlai üzlet.

Tevőleges egyenleg május végével	ft. 18855.59
Kiadások június hóban	ft. —
Összesen	ft. 18855.59
Bevételeztetett június hóban	ft. 327.58
Tevőleges egyenleg június végével	ft. 18528.01

IV. Leszámitolási üzlet.

a) Bankváltók.	
A tárcza állása május végével	ft. 399227.33
Leszámitoltatott június hóban	ft. 112500.51
Összesen	ft. 511727.84
Visszafizetett június hóban	ft. 94047.32
A tárcza állása június végével	ft. 417680.52

b) Hitelegyleti váltók.	
A tárcza állása május végével	ft. 18509.—
Leszámitoltatott június hóban	ft. 740.—
Összesen	ft. 19249.—
Visszafizetett június hóban	ft. 828.—
A tárcza állása június végével	ft. 18421.—

V. Előlegezések.

a) Értékpapírokra.	
Allása május végével	ft. 11588.50
Kiadott előlegek június hóban	ft. 388.—
Összesen	ft. 11976.50
Visszafizetett előlegek június hóban	ft. 352.—
Allása június végével	ft. 11624.50

b) Zálogokra.

Allása május végével	ft. 13489.—
Kiadott kölcsönök június hóban	ft. 337.50
Összesen	ft. 13826.50
Visszafizetett kölcsönök június hóban	ft. 524.25
Allása június végével	ft. 13302.25

c) Ingatlanokra.

Allása május végével	ft. 30293.47
Visszafizetések június hóban	ft. —
Allása június végével	ft. 30293.47

VI. Pénz-forgalom.

Kézpénzgyenleg május végével	ft. 18280.—
Bevételek június hóban	ft. 136873.48
Összesen	ft. 155153.48
Kiadatok június hóban	ft. 146867.87
Allása június végével	ft. 8255.61

APRÓSÁGOK.

— Miért házasodik a mi Laci barátunk éppen holnapután pünkösd vasárnapján?
— Hát mert, — akkor szokta a szentlelek megszállani az embereket. Abban reménykedik ő is.

X*. ur, ugy látszik, adventben házasodott. Legalább az ég szörnyű kiállhatatlan családdal verte meg. Gyermekei csunyak, ostobák, anyosa egy fúria, sógorai rendszeresen kopaszítják, felesége pedig — mindezen tulajdonokat egyesíti magában.

A napokban egy családi jelenet után veszi a kalapját és elmenekül hazulról.

Az utcasarkon egy koldus szólítja meg:

— Könyörüljön a szegény világtalanon!

X. ur megáll, meg van hatva.

— Négy nap óta nem ettem semmit.

— Borzasztó! sohajt fel X. ur, zsebében keresgélve.

— Magam állok a világon, nincs senkim —

— Mit, nincs családja? kérdi X. ur, — és még panaszkodik!

Azzal visszatesszi zsebébe a kikerest hatost és tovább megy.

Esküvő előtt.
Berta kisasszony két karjával az asztalra könyököl, állat tenyerében nyugtatva.

Pali elragadtatva szemléli őt s felkiált:
— Oh, mily bájos nonchalance!
Hat hónappal utóbb:

Berta nagysám ugyanoly pozitúrában ül az asztalnál.
Pali felsóhajt.
— Istenem, hogy oda tehenkedik az asztalra!

Z-né ahoz a „föltisztességek” osztályához tartozik, mely mind nagyobb tért foglal társadalmunkban.

Az első szoba a tájtan csemetének. Egy fiatal ember lép be, divatos kockás habitusban.

— Itthon van ő nagysága?
— Itthon.
— Bemehetek?
— Méltóztassék?
— Egyedül van?
— Igen . . . azaz, hogy benn van a férje, de az nem tesz semmit, feleli a szobaleány.

Egy fiatal özvegynek udvarol Aladár.
— Megengedem, hogy szeret engem egy kisse, — mond neki egy alkalommal az özvegy, — de tartok tőle, hogy A-nét legalább annyira szereti, mint engem!

— Oh, — az egészen más! kiált fel meggyőződéssel Aladár. Nem mondom, hogy nem szeretnék A-né kedvese lenni, hiába tagadnám; de őnt — önnék férje szeretné lenni!

— Épen ettől féltém! — rebegi az özvegy s egy megvető pillantással elfordul Aladártól.

A családapa meghal s övét meglehetősen súlyos körülmények közt hagyja itt a síralom völgyében.

Özvegye, jobb módhoz lévén szokva, nehezen bírja beletalálni magát az új viszonyokba.

Férjének egy barátja vállalkozik vigasztalására.

— Bátorság asszonyom, — tűrjön és takarékoskodjék. Önnék fia van, legyen rajta, hogy fia szeplőtlen, becsületes névvel léphessen majd a világra.

Az özvegy egy pillanatra gondolkozik, azután elsóhajt:
— Igen, de — Kovácsnak hívják, s anyyi Kovács van a világon! Valjón . . . érdemes lesz-e . . . ?

Egy kérdés.
X. ur egy reggel maga is észreveszi, amit mások

már régen felfedeztek, hogy t. i. feje búbján jókora — tisztás van.

— Oh, kiált fel, nejét megélelve, — kopass vagyok! fogsz-e tudni így szeretni?
— Halgass! felel a nő, gyöngéd csókot nyomva a férfi koponya hajlatán részére — legalább egy helylyel több van, hol megcsókolhatlak!

Kérdés: Mit csinál az az asszony a férjével: szereti-e, vagy — megcsalja?

Az elszegényedett grófok és bárók az a fajta, mely híres színész- meg énekesnőket szokott feleségül venni, nálunk még csak kevéssé van képviselve. Nem azért, mintha nem volnának elszegényedett mágnásaink, hanem mert nem igen vannak nagy jövedelmű színésznőink.

Annál több van némely külföldi nagy városban.

Két ily „divánna” férje előtt elbeszéli valaki egy harmadik ily férjnek egy „stiklijét”. Neje egy nap este egy gazdag imádóját — boldoggá tette. — A férj másnap reggel beállit az imádozóhoz és kölcsönkér tőle 20,000 frt.

— Ez már sok! kiált fel az egyik „színész” férje.

Bizony sok, felel a másik. Ha egy nappal előbb kérte volna, az még megjárna, — de így . . . !

— Mióta lett ez a Z. oly blazirt?
— Tavaly meghalt egymásután az anyósa s a felesége, azóta nem érdekl semmi a világon.

— Hja persze, — így jár az, aki az élet minden örömet már megkóstolta!

X. ur szörnyű pechese ember. Férj, és neje megcsalja. Drámairó és darabjai rendszeren nem kellene a közönségnek.

— Hol bukik meg ma a mi barátunk? — kérdi egyszer valaki.

— Ma csak otthon, a feleségénél.

A menyecske — eltűnt.

A férj dühösen rohan az ügyvédhez. Ez elvezeti a rendőrségre. Ott elmondják az esetet.

A rendőrtiszt megértvén a dolgot, a szükséges adatokat kéri a férjtől.

Az ügyvéd közbelép, karon fogja kliensét és bizalmas hangon sűg fülébe.

— Figyelmeztetem önt, hogy, ha egyszer a rendőrség kezébe vette az ügyet, nejét bizonyosan meg fogják találni.

— Igazán?
— Kétségtelenül.

A férj haboz. Végre kalapját veszi:
— Akkor hát gyereunk!

H I R D E T É S E K.

UMRATH és TÁRSA Prágában.
Mezőgazdasági gépgyárosok
ajánlják, a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség és tiszta ceplésről legelőnyösebben ismert, egy ráman álló mint kerekeken járó

kézi- és járgány-ceplőgépeiket
1—8 ló vagy ökörerőig.
Továbbá készitünk különféle nagyságu és elismert jó minőségű lisztlő-malmokat, szecskavágókat és dara-malmokat.
Képes árjegyzékek honi nyelvekben ingyen és bérmentve.
Fekhely és képviselés: FRANZ J. L.-nél, Nagy-Becskereken. (63—20.12)

Dr. HANDLER MÓR,
orvos és sebészudor, szülész és szemész,
gyógyít gyökeresen fényes s tartós siker biztosítása mellett mindenmennyiségű
titkos betegségeket
1) az önfertőzésnek minden következményeit, u. m.: az ingerlékeny gyengeséget, az ondófolysást, különösen a tehetetlenséget (elgyengült férfierőt),
2) húgyesőfolyásokat (még idülteltek is), a nemzörések bujakóros fekélyeit és másrendű bujakórt minden alakjaiban és elcsúszásaiban;
3) húgyesősztüküléseket;
4) friss s idült nyakfolyásokat nőknél, az ugynevezett fehér-folyást, és az onnan eredő magtalanagságot;
5) borkütségeket;
6) a húgyhólyag betegségét és minden nemű vizeleti nehézségeket.
Rendel napokonként: délelőtt 10 órától 1-ig, delután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.
Lakik: PESTEN, belváros, kigyó-utca 1. szám, kigyó- és város-ház-utca sarkán, (Hottenbiller-féle házban) I-ső em., bemenet a lépcsőn.
Díjazt ellátott levelekre azonnal válasz adatik, és a gyógyszernek megküldetnek.
Galandfereg (Pántlika-gilisza)
6 óra alatt kihajtatuk. (14—48.22)

Clayton és Shuttleworth,

földmívelési gépgyárnokok Lincolnban (Angolország),
 főraktár: Bécs, (72—13.12)

ajánlják bótartalmu, minden világhiállítás alkalmával kitüntetést aratott, fekhelyükben álló

mozdonyait,

beosztva fa- és szénfűtésre és ellátva az új szalma-fűtési készülékekkel.

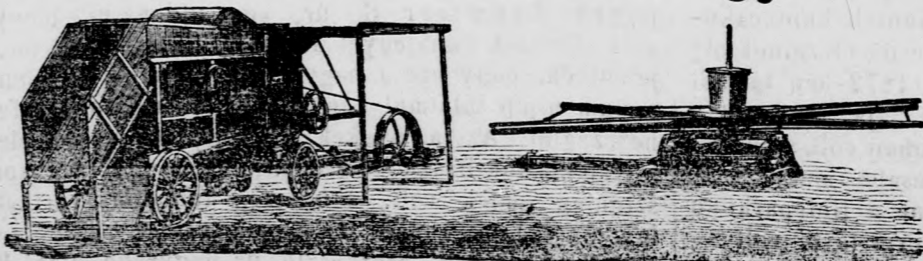
gőz-ceplő- és emelősigagépeiket, kukoriczamorzsolóikat, örlőmalmaikat, soros-vetőgépeiket, valamint minden másféle földmívelési gépezeteiket a legolcsóbb árak mellett.

Torontálmezei helyettese:

DAUN GYULA, vaskereskedő Nagy-Becskereken.

Képes árjegyzékek kívánatra

ingyen és bérmentve kézbesitetnek.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.